

Studeren met een functiebeperking

1. Vooraf

De Inspectie van het Onderwijs en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben in de afgelopen jaren onderzoek gedaan naar de toegankelijkheid van het hoger onderwijs voor studenten met een functiebeperking¹. Op basis van wetenschappelijk onderzoek wordt aangenomen dat ruim 15% van de studenten een functiebeperking heeft en dat de helft van die studenten daarvan last ondervindt bij de studie. Vaker dan reguliere studenten lopen zij studievertraging op. Ook vallen zij vaker uit. Daarnaast is er sprake van onbegrip bij medestudenten en docenten. Voor de Marnix Academie zou gelden dat zo'n 100-125 studenten bij hun studie problemen ondervinden ten gevolge van functiebeperkingen. De Marnix Academie hanteert als sleutelbegrippen 'bekwaam, betrokken en bevolgen. Bij 'betrokken' past dat alle studenten tijdens hun opleiding de aandacht behoren te krijgen die zij behoeven. Dit betekent dat voor de groep studenten die hinder ondervindt ten gevolge van functiebeperkingen extra inspanningen op zijn plaats zijn om belemmeringen zo veel als mogelijk te beperken.

Het kader van de inspanningen van de Marnix Academie wordt enerzijds gevonden in de wettelijke voorschriften om deelname aan studie en opleiding mogelijk te maken.

- De Wet Gelijke Behandeling op grond van handicap of chronische ziekte, in werking getreden in 2003, verbiedt onderscheid op die gronden en geeft studenten recht op aanpassingen die 'noodzakelijk' en 'geschikt' zijn. Die aanpassingen kunnen de gehele opleiding betreffen en kunnen dus ook stage of andere activiteiten in het kader van het curriculum betreffen. De instelling kan die aanpassingen slechts weigeren als het verstrekken van een voorziening 'een onevenredige belasting' vormt.

- De Wet Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek verplicht de instelling om in de Onderwijs- en Examenregeling van opleidingen vast te leggen hoe studenten met een lichamelijke of zintuiglijke beperking redelijkerwijs in de gelegenheid gesteld worden tentamens af te leggen. Ook hebben studenten krachtens de WHW recht op financiële ondersteuning indien zij studievertraging oplopen ten gevolge van functiebeperking.

- Het advies van de Commissie Maatstaf² heeft er toe geleid dat de toegankelijkheid en studeerbaarheid van het onderwijs voor studenten met een functiebeperking is opgenomen in de wettelijke bepalingen van de accreditatie.

Anderzijds echter geldt dat de instelling het behalen van de eindtermen van de opleiding steeds als uitgangspunt mag en moet nemen. Ook de functiebeperkte student dient aan de eindtermen te voldoen. De Wet Gelijke Behandeling verbiedt niet dat de instelling tot de conclusie komt dat

¹ *Onbelemmerd studeren, Inspectie van het Onderwijs, januari 2008*

² *Meer mogelijk maken, Commissie Maatstaf, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, maart 2010*
Maken ze meer mogelijk, vervolgmeting, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, september 2011

een student, al dan niet vanwege zijn handicap of chronische ziekte, voor de opleiding die hij volgt niet geschikt is.

De instelling moet zelf de afweging maken welke voorzieningen binnen deze grenzen mogelijk, acceptabel en haalbaar zijn.

Eén en ander is voor de Marnix Academie aanleiding geweest beleid te ontwikkelen om studenten met een functiebeperking in de gelegenheid te stellen zoveel mogelijk als reguliere studenten een opleiding aan de Marnix Academie met goed gevolg af te ronden.

2. Definitie van functiebeperking

Functiebeperkingen omvatten een groot scala van handicaps en chronische ziekten. Deze kunnen zowel fysiek, psychisch als zintuigelijk van aard zijn. Niet elke functiebeperking is direct zichtbaar of merkbaar. Functiebeperkingen zijn meestal langdurig en onomkeerbaar, maar dit hoeft niet. De precieze aard of oorzaak van de aandoening is minder van belang dan het feit dat zij beperkingen oplevert, die het volgen en afronden van de opleiding bemoeilijkt.

3. Doelstelling van het beleid

Elke student is in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor het welslagen van de studie. De Marnix Academie wil de deelname van studenten met een functiebeperking aan de opleidingen bevorderen en de betreffende studenten ondersteunen. Daartoe zijn binnen de Marnix Academie voorzieningen aanwezig, die zijn gericht op de behoeften van studenten met een functiebeperking. De voorzieningen betreffen informatievoorziening, fysieke toegankelijkheid, begeleiding en aanpassingsmogelijkheden van curriculum, stage en toetsing. De kwaliteit en continuïteit zijn gewaarborgd en worden regelmatig geëvalueerd.

4. Voorzieningen

a. Informatievoorziening

De informatievoorziening over regelingen en mogelijkheden voor studenten met een functiebeperking is duidelijk en toegankelijk. Deze toegankelijkheid geldt niet alleen voor studenten met een functiebeperking, maar ook voor alle anderen, zoals medestudenten, docenten, mentoren, studiebegeleiders etc. Met deze informatievoorziening wordt tevens beoogd de beeldvorming rond studeren met een handicap positief te beïnvloeden en meer begrip te kweken voor de positie van studenten met een functiebeperking.

De informatie wordt op uitnodigende wijze aangeboden, rekening houdend met de behoeften van de betreffende studenten.

Globale informatie wordt verstrekt in het Studentenstatuut. De concrete informatie over de opleiding en voorzieningen is te vinden op de website en het intranet.

De student moet ook globale informatie kunnen verkrijgen over andere regelingen, die voor hem van belang kunnen zijn, zoals de regeling financiële ondersteuning Studenten van de Marnix

Academie, de Wet op de Studiefinanciering 2000, de Wet Overige OCW Subsidies, Wajong en AWBZ.

De verantwoordelijkheid voor de informatievoorziening ligt bij de decaan.

b. Fysieke toegankelijkheid van de onderwijsvoorzieningen

De Marnix Academie draagt er zorg voor dat de onderwijsvoorzieningen: gebouwen, onderwijsruimtes en faciliteiten goed toegankelijk zijn voor alle studenten.

Voor zover ruimtes of faciliteiten (nog) niet voldoen aan de richtlijnen van het Internationaal Toegankelijkheidssymbool (ITS), zal bij verbouwingen of nieuwbouw daarbij zoveel mogelijk aansluiting worden gezocht. Specifieke vragen van studenten met een functiebeperking kunnen leiden tot eerdere aanpassingen, tenzij dit leidt tot 'een onevenredige belasting van de instelling'. De Marnix Academie draagt er zorg voor dat de website, het Intranet en de elektronische leeromgeving voldoende toegankelijk is. Bij aanpassingen van deze faciliteiten wordt aansluiting gezocht bij de Internationale W3C-criteria. Specifieke vragen van studenten met een functiebeperking kunnen leiden tot eerdere aanpassingen, tenzij dit leidt tot 'een onevenredige belasting van de instelling'.

Aanvragen voor aanpassingen op het gebied van gebouwen, onderwijsruimtes en faciliteiten kunnen slechts worden gedaan door bij de Marnix Academie ingeschreven studenten. De student dient in voorkomende gevallen aan te tonen dat geen gebruik gemaakt kan worden van voorliggende voorzieningen, bijvoorbeeld op grond van AWBZ of WIA.

Het hoofd van het Bedrijfsbureau is verantwoordelijk voor de fysieke toegankelijkheid van de onderwijsvoorzieningen.

c. Begeleiding

Voor studenten, die dit nodig hebben, is deskundige (individuele) studieloopbaanbegeleiding beschikbaar, gericht op het wegnemen van obstakels die hij ten gevolge van een beperking ondervindt. De decaan en de opleidingsmanagers zijn hiervoor verantwoordelijk.

Voorafgaand aan de studie moeten studenten geïnformeerd worden over de mogelijkheden van noodzakelijke en mogelijke aanpassingen. De studenten zowel als de opleiding moeten zich een oordeel kunnen vormen over de haalbaarheid van het voldoen aan eindkwalificaties en competenties. Dit betekent ook dat van de student verlangd wordt dat hij alle relevante informatie over zijn beperking aan de instelling verstrekt.

Ten behoeve van het vormen van een juist oordeel is een goede intake-procedure noodzakelijk. Bij het intakegesprek worden studenten met een functiebeperkingen uitdrukkelijk uitgenodigd voor een vervolgesprek. Met hen wordt gesproken over de eisen van de opleiding, de belemmeringen die voortvloeien uit de functiebeperking en de gewenste en mogelijke voorzieningen. Dit dient te leiden tot een reëel advies over studiesucces en haalbaarheid. Indien de student gedurende zijn studie te maken krijgt met functiebeperkingen, dient hij dit zo spoedig mogelijk te melden bij de decaan. Met de student wordt besproken of en op welke wijze de studie succesvol kan worden afgerond.

Gedurende de studie vindt regelmatig contact tussen opleiding en student plaats over de studieplanning, het studieverloop en eventuele noodzakelijke aanpassing van voorzieningen. Ten

behoefte van dit contact wordt zoveel mogelijk één contactpersoon binnen de instelling aangewezen.

d. **Aanpassing curriculum en stage**

Voor studenten die dit nodig hebben, bestaat de mogelijkheid om curriculum en stage aan te passen aan hun specifieke omstandigheden. Hieronder worden verstaan: aanpassingen van werkvorm, studierooster of studietempo.

De opleidingsmanagers zijn hiervoor verantwoordelijk.

Aanvragen voor aanpassingen op het gebied van onderwijs kunnen slechts worden gedaan door bij de Marnix Academie ingeschreven studenten.

e. **Toetsing**

Voor studenten, die dit nodig hebben, bestaat de mogelijkheid van aangepaste toetsing. De Examencommissie is hiervoor verantwoordelijk.

Aanvragen daarvoor kunnen slechts worden ingediend door bij de Marnix Academie ingeschreven studenten.

5. Aanvragen voor voorzieningen en faciliteiten

De aanvragen voor aanpassingen worden schriftelijk en met bewijsstukken onderbouwd via de studentendecaan ingediend bij het hoofd van het Bedrijfsbureau (bij aanvragen zoals bedoeld onder c.), dan wel de Opleidingsmanager (bij aanvragen zoals bedoeld onder d.) of de Examencommissie (bij aanvragen zoals bedoeld onder e.). De beslissing op de aanvraag wordt binnen redelijke termijn genomen en schriftelijk vastgelegd in een beschikking, die aan de student wordt uitgereikt. Een afschrift wordt ter beschikking gesteld aan de studentendecaan ten behoeve van uitvoering en evaluatie. Tegen beslissingen op aanvragen zoals bedoeld onder c. en d. kan beroep worden ingesteld bij het College van Bestuur. Tegen beslissingen van de Examencommissie kan beroep worden ingesteld bij het College van Beroep voor de Examens.

6. Waarborgen voor kwaliteit en continuïteit

De Marnix Academie wil de deelname van studenten met een functiebeperking aan de opleidingen bevorderen en de betreffende studenten ondersteunen. Om de kwaliteit van dit beleid te kunnen borgen verricht de Marnix Academie regelmatig kwantitatieve en kwalitatieve evaluaties onder betrokkenen.

Daarnaast maakt de Marnix Academie gebruik van een registratiesysteem, waarmee inzicht gekregen kan worden in het aantal studenten met een functiebeperking, de aard van de voorzieningen die daarvoor zijn getroffen en de effectiviteit daarvan. Ook worden in dit systeem de uitval- en rendementcijfers bijgehouden.

De zo verzamelde (evaluatie-)gegevens worden gebruikt om de voorzieningen waar nodig te verbeteren en te borgen.

In het jaarverslag wordt informatie opgenomen over gevraagde en getroffen maatregelen.

7. Financiën

De kosten die samenhangen met het treffen van voorzieningen ten behoeve van de deelname aan de opleidingen door studenten met een functiebeperking komen ten laste van het reguliere onderwijs- danwel bedrijfsvoering budget.

Dit document wordt opgenomen als bijlage bij het Studentenstatuut.

- Vastgesteld door het CvB op 2 april 2012
- De MR heeft op 20 april 2012 positief advies uitgebracht.